duiding

"Druk melkveehouderij leidt tot burn-outs en depressies"

duiding

In het recent jaarverslag van Boeren op een Kruispunt kwam naar voren dat melkveehouders oververtegenwoordigd zijn op het gebied van hulpaanvragen. De hulporganisatie die dagelijks met de praktijk in aanraking komt, spreekt van een enorme prestatiedruk, stijgende kosten, dalende opbrengsten, strengere regelgeving en veranderende gezinspatronen in die sector. “In meerdere gevallen leidt dit tot burn-out, depressie of een persoonlijke crash van de bedrijfsleider.”

30 APRIL 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 2 MEI 2021 19:20

Lees meer over:
melkvee
imago

Boeren op een Kruispunt kreeg in 2020 iets meer hulpaanvragen te verwerken dan een jaar eerder. Het aantal meldingen bij de organisatie steeg van 146 naar 161. Opvallend was het aandeel van de veehouderij dat steeg van 48 naar 65 procent. Binnen de veehouderij is de melkveehouderij al jaren oververtegenwoordigd. Van alle hulpaanvragen die door veehouders werden ingediend, kwam 45 procent van melkveehouders, terwijl varkenshouders (25%) vleesveehouders (23%) en pluimveehouders (7 %) de rest voor hun rekening namen.

Volgens Boeren op een Kruispunt hebben vooral melkveehouders erg te leiden onder het veranderde maatschappelijke en economische klimaat. Zo zijn hun inkomsten de laatste jaren nauwelijks gestegen, terwijl de investeringskost gestaag stijgt wegens allerlei maatregelen rondom stikstofemissie, milieu, mestafzet en dierenwelzijn. “Concreet betekent dit dat een stal renoveren of een nieuwe stal bouwen alsmaar duurder wordt zonder dat de boer er beter van wordt”, vertelt Els Verté, directeur van Boeren op een Kruispunt.

> **Sommige overnemers of starters zijn onvoldoende voorbereid of missen de competentie om een groot landbouwbedrijf te leiden**
>
> Els Verté - Directeur Boeren op een Kruispunt

Ook de variabele kosten voor bijvoorbeeld veevoeder, voedersupplementen, vruchtbaarheid, zaai- en pootgoed, meststoffen, energie en waterheffing stijgen jaarlijks met drie à vijf procent, vervolgt Verté. “De boer moet hierdoor steeds meer het uiterste uit zijn vee halen. Hierdoor lopen zowel de koeien als de melkveehouders constant op de toppen van hun tenen.”

Kleinere marges en schaalvergroting

Door de kleinere marges zijn veel boerenbedrijven ook min of meer gedwongen om uit te breiden. Een gemiddeld bedrijf van 80 koeien is doorgaans onvoldoende rendabel waardoor er uitgebreid moet worden naar 125-140 koeien om hetzelfde gezinsinkomen te genereren. Ook deze schaalvergroting leidt tot meer druk en stress bij de melkveehouders.
Vaak is er geen financiële slagruimte om externe arbeid in te schakelen waardoor de arbeidsdruk van de boer nog verder toeneemt en hij in een soort van vicieuze cirkel terecht komt. “En daarbij zijn veel overnemers of starters onvoldoende voorbereid of missen de competentie om een dergelijk landbouwbedrijf te leiden”, aldus Verté die benadrukt dat dit probleem zich ook in andere sectoren voordoet.
“Boeren is veel meer dan vroeger ondernemen en er komt veel administratie bij kijken”, vervolgt ze. “Kijk maar naar de constant veranderende regelgeving en de nadruk op digitalisering. Dit terwijl lang niet alle boeren met een computer kunnen werken. Het komt vaak voor dat overnemers het technische werk prima kunnen doen, maar voor de andere facetten van de bedrijfsvoering de capaciteiten ontbreken.”

> **“De druk om te digitaliseren neemt toe terwijl lang niet elke boer met een computer kan werken**
>
> Els Verté - directeur Boeren op een Kruispunt

Boeren op een Kruispunt vindt dat erfbetreders, zoals de banken, boekhouder of stallenbouwers een morele verplichting hebben om de boeren op de limieten te wijzen, maar geeft ook toe dat bij een familiebedrijf veel emoties betrokken zijn. “Op papier kan een uitbreiding er wel goed uitzien en financieel haalbaar zijn, maar men moet zich ook afvragen of de boer het toekomstige bedrijf kan managen. Kan hij bijvoorbeeld met personeel omgaan? Deze vragen zijn ook relevant om de lening al dan niet te verstrekken.”
Behalve financiële en administratieve druk is ook de gezinssituatie de laatste jaren enorm veranderd. “De partner wil steeds vaker buitenshuis blijven werken en binnen het gezin worden andere verwachtingen gesteld aan het leven. Zo komen vakanties bijvoorbeeld vaker ter sprake. Dit verwachtingspatroon is vaak niet compatibel met het bestaan van een melkveehouder en levert in steeds grotere mate relatieproblemen op”, aldus Verté die benadrukt dat problemen op het bedrijf en het gezin vaak hand en hand gaan. Gaat het slecht op het bedrijf dan heeft dat ook een impact op het gezin.

Depressie en burn-out

Boeren op een Kruispunt stelt dat al deze factoren in meerdere gevallen leiden tot burn-out, depressie en persoonlijke crash van de bedrijfsleider. “Maar wij komen uiteraard door de aard van ons werk veelal met probleemgevallen in aanraking. Gelukkig zijn er bedrijven waar het goed gaat. Het is zeker niet zo dat het in het merendeel van de bedrijven kommer en kwel is, en wanneer we tijdig genoeg ingeschakeld worden, kan heel wat leed rechtgezet en in de toekomst vermeden worden.”

> **“Ken jezelf, je bedrijf en de sector en vraag tijdig om advies of hulp. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen**
>
> Els Verté - directeur Boeren op een Kruispunt

De praktijk is heel gevarieerd. Zo speelt de schuldenlast, de persoonlijkheid en de gezinssituatie allemaal een rol bij het ondernemen. “Het feit dat de marges zo klein geworden zijn, zeker voor jonge bedrijven en dat intervallen tussen crisissen korter zijn dan tien jaar terug, zorgt ervoor dat er én bedrijfstechnisch én bedrijfseconomisch én arbeidstechnisch op zeer hoog niveau moet gepresteerd worden, waardoor de minste tegenslag of misrekening op één van deze vlakken zwaar doorweegt op het bedrijfsrendement enerzijds, en de relatie en het persoonlijk welzijn anderzijds”, vat Verté samen.
De hulporganisatie constateert ook dat het maatschappelijk imago van de landbouw de zaak er ook niet op verbetert. “Boeren voelen zich niet altijd gewaardeerd”, aldus Verté. Ze ziet wel grote kansen in het korte keten segment. “Dat is een uitstekend middel om het imago van de sector te verbeteren, maar niet alle boeren zijn er geschikt voor.”
Ze adviseert elke boer tijdig aan de bel te trekken bij problemen: "Ken jezelf, je bedrijf en de sector en vraag tijdig om advies of hulp. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen."

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada